

РАЙНА КНЯГИНЯ

Родена е презъ 1857 година въ Панагюрище. Учила въ родния си градецъ до първи класъ. Въ училището била винаги първа ученичка. Въ Панагюрище тогава нѣмало по-горни класове, та баща ѝ я завелъ да учи въ Стара-Загора, въ девическото училище на учителката Анастасия Тошева.

Четири години учила Райна тамъ и всѣка година завършвала съ отличенъ успѣхъ. Тя най-хубаво декламирала, най-хубаво издържавала изпититѣ си и получавала първи награди. А нейнитѣ шевици по ржкодѣлие били най-красиви и учудвали учители, учителки и граждани. Директорката и учителкитѣ я обикнали много и я посочвали за примѣръ на другитѣ ученички.

Като свършила училището, Райна се завърнала въ Панагюрище, посрещната съ голѣма радость не само отъ родителитѣ и роднинитѣ си, но и отъ цѣлия градъ. Училищното настоятелство решило веднага да я услови за учителка. То ѝ опредѣлило годишна заплата 3,000 гроша.

Като се научила Райна за това, заявила, че заплата ѝ е голѣма. Тя отстъпила половината отъ нея за още една учителка.

Презъ есенъта въ училището постѣпили 300 ученички. Всички панагюрци бързали да запишатъ момичетата си, като видѣли учената и добра учителка. Училищното настоятелство условило още две учителки.

А въ мъжкото училище се записали 500 ученика. Тамъ имало 6 учители. И панагюрци, и околнитѣ селяни се надпреварвали да изпращатъ децата си въ училище. Тѣ виждали, че науката отваря очитѣ.

Учителкитѣ и учителитѣ работили усърдно и съ радость. Тѣ се грижели за читалището, за книги, за библиотеки, а учителкитѣ се грижели още и за образоването на майкитѣ и женитѣ. Тѣ ги учели да шиятъ, да везатъ шевици, да редятъ домоветѣ си, да събиратъ помощи за бедни, но добри ученички.

Младата учителка Райна попъ Георгиева се прославила съ ума и работата си въ училището и вънъ отъ него.

Учебната година завършила. Ученикитѣ показали добъръ успѣхъ, а ржкодѣлнитѣ имъ работи зачудили всички граждани и граждани.

Започнала се втората учебна година. Училищата се изпълнили пакъ съ деца. Учителка Райна се показала още по-трудолюбива и опитна.

Настѣпила 1876 година. Панагюрци трескаво се готвѣли за въстанието. Една вечеръ въ края на месецъ мартъ учителката Райна била поканена на едно тайно събрание. Тамъ войводата Георги Бенковски ѝ казалъ :

— Учителке Райно, дошло е време да се освободи българскиятъ народъ. Ти си учила и знаешъ българската история, знаешъ какво е било българското царство. А сега българитѣ сж роби. Турцитѣ ги мжчатъ, убиватъ, взематъ имъ имота, добитъка,